

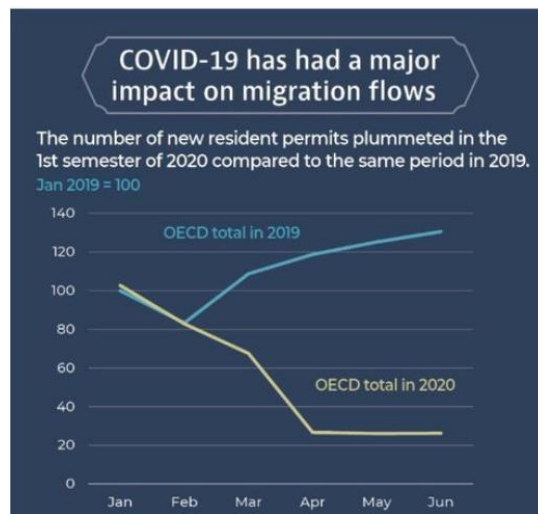
MIGRÁCIÓS SZEMLE

A COVID következtében nehéz helyzetbe kerültek az OECD-országok, mert túlságosan függnek a bevándorló munkaerőtől

Az OECD 2020-ra vonatkozó nemzetközi migrációs jelentése a koronavírus-járvány tükrében vizsgálja a migrációs mozgások alakulását. A COVID-19 megjelenése és elterjedése számos egészségügyi, gazdasági és szociális kihívás elé állította a társadalmakat. A világméretű járvány komoly hatással volt a nemzetközi migrációra is; míg az országok közötti migráció viszonylag magas szinten alakult 2018-ban és 2019-ben, addig 2020 első felében a határlezárások következtében lelassult, majd lényegében megállt. Az OECD-országok (Kolumbia és Törökország kivételével) összesen körülbelül 5,3 millió migránst fogadtak be az előző évben, 2020 első felében azonban az átlaghoz képest 46%-kal csökkent a kiadott tartózkodási engedélyek száma. Az első félévi adatok alapján úgy tűnik, a migráció történelmi mélypontra esett ezekben az államokban.

[OECD: International Migration Outlook 2020](#)

A világméretű járvány komoly hatással volt a nemzetközi migrációra: 2020 első felében 46%-kal csökkent a kiadott tartózkodási engedélyek száma a 2019-es adathoz képest. A tavalyi év első felében a menedékkérők száma 33%-kal csökkent Európában a 2019 első hat hónapjában regisztrálthoz képest. Fontos megjegyezni, hogy ezek az adatok a tartózkodási engedélyek, valamint vízumok számát, nem pedig a migráció valós mértékét tükrözik; leginkább a legális migráció alakulásáról mutatnak képet. A legális migráció visszaesése ugyanakkor több OECD-országban is komoly gazdasági következményekkel jár.

1. ábra: Az új tartózkodási engedélyek számának visszaesése (Forrás: OECD)

A COVID-19 munkaerőpiaci hatásai

A legtöbb OECD-ország a koronavírus elleni védekezés jegyében lezárta a határait (néhány országnak adott engedmények kivételével), ami a határokon át ingázók kereseti lehetőségét jórészt ellehetetlenítette. 2019-ben a migránsok munkaerőpiaci lehetőségei még gyarapodtak; átlagosan a legálisan érkezett migránsok több mint kétharmada volt foglalkoztatva, sokan felsőoktatásban vettek részt, és csupán 8,2%-uk volt munkanélküli. A COVID-19 visszavetette a munkaerőpiacon elért

fejlődést, valamint felerősítette a migránsok munkaerőpiaci kiszolgáltatottságát – nekik nagyobb eséllyel vannak ideiglenes munkaszerződéseik, és gyakran foglalkoztatják őket illegálisan. Ráadásul jellemzően a gazdaság olyan ágazataiban dolgoznak, amelyekre jelentős negatív hatással van a vírus. A járvány egészségügyi kockázata is aránytalanul nagy mértékben fenyegeti őket, hiszen sokan olyan szektorokban dolgoznak, ahol jelentősen kitettek a fertőzés veszélyének, de sokuknak nem állnak rendelkezésre a megfelelő munkavégzés körülményei sem.

A migráció visszaesése azért is problémás a gazdaság számára, mert vannak olyan piaci ágazatok, amelyekben jellemzően migránsok a munkavállalók, így ezekben a szektorokban (pl. mezőgazdaság) kihívást jelentett a megfelelő mennyiségű munkaerő megszervezése. Több ország engedélyezte és támogatta a külföldről érkező idenymunkások beengedését.

%	Kanada	EU-28	USA
Háztartással kapcsolatos munkák	60	52	46
Vendéglátás	31	25	24
Raktározás	31	19	23
Egészségügy	27	11	17
Biztonsági és takarítói szolgáltatások	30	21	30

2. ábra: A migráns dolgozók által uralt szektorok (%), 2018 (Forrás: OECD)

Nemzetközi diákság a koronavírus idején

Az OECD-országok nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy partnereikkel az oktatás területén is kiváló kapcsolatot alakítsanak ki, így hosszú ideje támogatják a nemzetközi ösztöndíjprogramokat és a külföldön tanulás lehetőségét. A világjárvány azonban az egyetemeket is komolyan érintette, a felsőoktatási intézmények zöme a személyes oktatásról áttért az online (táv)oktatásra. Ennek ellenére az év első felében az OECD-országok engedélyezték a nemzetközi diákok további tartózkodását az online oktatásra történő átállás mellett. 2020 második felében azonban már több ország döntött úgy, hogy ha a külföldről érkező diákoknak csak online kurzusai lennének, akkor a 2020/21-es tanévben nem fogadja őket.

Leterhelt regisztrációs rendszer

A migrációs és menekültügyi hivatalok, valamint konzuli szolgálatok több hónapra bezártak, és ez idő alatt megnövekedett a feldolgozatlan kérelmek száma. Néhány országban lehetővé tették a kérelem online benyújtását és a kapcsolattartást e-mailen keresztül, ugyanakkor a járvány rávilágított arra, hogy hatalmas szükség van az adminisztráció újjászervezésére, digitálissá tételére és egyszerűsítésére, így ezekre a fejlesztésekre a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

Összegzés

Az elmúlt időszak rávilágított arra, hogy az OECD-országoknak a migráció kapcsán milyen területeken kell fejlődést elérniük. Egyrészt fejleszteniük kell az adminisztrációs eljárásokat, hogy a bevándorlás esetleges felerősödése esetén is elkerüljék a bevándorlási és menekültügyi rendszereik leterheltségét. Hatékony online kapcsolattartási és tájékoztatási rendszert kell kiépíteniük, amelyen keresztül megfelelő módon tudják informálni a migránsokat, menekülteket és vízumért folyamodókat. Az információs technológia további fejlesztése is meghatározó, hiszen 2020 első felében egyértelműen kiderült, hogy a munkavégzés, a kapcsolattartás és az életvitel egyaránt rendkívül nehézkesé válik a megfelelő technológiai háttér hiányában. Az online átállás lehetővé teszi, hogy hasonló rendkívüli esetekben a gazdaságot ne kelljen teljes mértékben leállítani. Nem utolsósorban pedig az OECD-országoknak mérsékelniük kell függésük mértékét a bevándorló munkaerőtől, valamint jogszabálymódosításokkal csökkenteniük kell e csoport munkaerőpiaci kiszolgáltatottságát.